

Věc C-90/20

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

24. února 2020

Předkládající soud:

Højesteret (Dánsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

7. února 2020

Navrhovatelka:

Apcoa Parking Danmark A/S

Odpůrce:

Skatteministeriet

Předmět a právní základ předběžné otázky

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká otázky, zda kontrolní poplatky za porušení provozního řádu parkoviště na soukromém pozemku představují pro účely čl. 2 odst. 1 písm. c) směrnice 2006/112 úplatu za poskytnutou službu, a zda tedy došlo k plnění, které je předmětem DPH.

Článek 267 SFEU.

Předběžná otázka

Je třeba čl. 2 odst. 1 písm. c) směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty vykládat tak, že kontrolní poplatky za porušení provozního řádu parkoviště na soukromém pozemku představují úplatu za poskytnutou službu, a že tedy došlo k uskutečnění plnění, které je předmětem DPH?

Dovolávaná ustanovení unijního práva

Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty stanoví plnění, která jsou předmětem DPH (Úř. věst. 2006, L 347, s. 1, (dále jen „směrnice 2006/112“), čl. 2 odst. 1 písm. c), čl. 24 odst. 1, článek 25, čl. 135 odst. 1 a odst. 2 písm. b).

Judikatura Soudního dvora:

C-154/80, *Cooperatieve Aardappelenbewaarplaats* (EU:C:1981:38), body 12 a 14

C-16/93, *Tolsma* (EU:C:1994:80), body 13 a 14

C-277/05, *Société thermale d'Eugénie-les-Bains* (EU:C:2007:440), body 24 až 32 a 34 až 26

C-295/17, *MEO* (EU:C:2018:942), body 43 až 50, 57, 61 až 62 a 67 až 68

C-222/81, *B.A.Z Bausystem* (EU:C:1982:256)

Věc 102/86, *Apple and Pear* (EU:C:1988:120)

C-40/09, *Astra Zeneca* (EU:C:2010:450)

C-250/14, *Air France-KLM a C-289/14, Hop!-Brit Air SAS* (EU:C:2015:841)

C-37/16, *SAWP* (EU:C:2017:22)

C-224/18, *Budimex* (EU:C:2019:347)

Dovolávaná ustanovení vnitrostátního práva

Momsloven (zákon o DPH), kodifikovaný konsolidovaným zněním zákona č. 1021 ze dne 26. září 2019 o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Směrnice 2006/112 byla do dánského práva provedena zákonem o DPH. Ustanovení § 4 odst. 1 zákona o DPH mimo jiné stanoví, že se daň odvádí ze služeb poskytnutých za úplatu v Dánsku. Uvedené ustanovení provádí čl. 2 odst. 1 směrnice 2006/112. Rozsah daňové povinnosti je stanoven v § 27 odst. 1, podle něž je základem daně úplata přímo spojená s cenou zboží nebo služeb bez DPH. Ustanovení § 13 odst. 1 bod 8 stanoví osvobození od DPH mimo jiné pro pronájem nemovitých věcí. Osvobození se nevztahuje mimo jiné na pronájem parkovacích míst.

Færdselsloven (zákon o silničním provozu), kodifikovaný konsolidovaným zněním zákona č. 1324 ze dne 21. listopadu 2018, ve znění pozdějších předpisů. Novelou z roku 2014 (zákon č. 169 ze dne 26. února 2014) bylo do § 122 c zákona o silničním provozu vloženo ustanovení, podle něhož lze v souvislosti s parkováním na veřejně přístupném soukromém pozemku uložit sankční poplatek

(kontrolní poplatek), pouze pokud je tato informace na pozemku jasně uvedena. Novela je založena mimo jiné na zprávě z června 2013 o posílení ochrany spotřebitele v oblasti parkování, vypracované pracovní skupinou ministerstva spravedlnosti, která byla vytvořena mimo jiné za účelem posouzení, zda je třeba pevně stanovit maximální výši sankčních poplatků (tedy poplatků nad rámec běžného parkovného), které mohou být ukládány na soukromých parkovištích. Pracovní skupina dospěla k závěru, že pro stanovení pevně stanovené maximální výše neexistuje žádný základ. Pracovní skupina ve svých úvahách vycházela z předpokladu, že řidič zaparkováním na soukromém pozemku uzavírá z právního hlediska smlouvu o parkování (konkludentně) s vlastníkem pozemku, v níž od počátku přijímá přiměřená parkovací omezení a podmínky, které jsou zřejmé ze značení na dotčeném místě. Podle uvedené zprávy závisí otázka, zda je v konkrétním případě oprávněné účtovat sankční poplatek, který podle zprávy z právního hlediska představuje sankci, kterou majitel pozemku/parkovací společnost ukládá za to, že osoba, která na pozemku parkuje, porušila smlouvu, kterou uzavřela, na výkladu smlouvy a posouzení podmínek parkování z hlediska smluvního práva a povaze značení.

Dánská judikatura:

Højesteret (nejvyšší soud, Dánsko) v rozsudku ze dne 12. dubna 1996 (zveřejněném v Ugeskrift for Retsvæsen 1996 883 a Tidsskrift for Skatter og Afgifter 1996 357) rozhodoval pro účely DPH o povaze „zvýšených parkovacích poplatků (kontrolních poplatků) za parkování na soukromém pozemku v rozporu s provozním řádem. Højesteret (nejvyšší soud) konstatoval, že je třeba takové zvýšené poplatky vybírané na základě kvazismluvního vztahu považovat za úplatu za službu, a tedy předmět DPH. Podle uvedeného rozsudku tomu tak je bez ohledu na to, že poplatky byly stanoveny v paušální výši, která byla ve srovnání s běžným parkovným velmi vysoká vzhledem k tomu, že účelem těchto poplatků byla snaha společnosti provozující parkoviště zabránit parkování v rozporu s provozním řádem.

Předmět žaloby v původním řízení

Opravný prostředek podaný soukromým podnikem proti rozsudku, který se domáhá mimo jiné určení, že kontrolní poplatky vybírané tímto podnikem za porušení provozního řádu parkoviště ve vztahu mezi jednotlivým řidičem a podnikem nepředstavují úplatu za službu, která je předmětem DPH.

Stručné shrnutí skutkových okolností a postupu v původním řízení

- 1 Společnost Apcoa Parking Danmark A/S (dále jen „Apcoa“) je soukromý podnik, který provozuje parkoviště na soukromém pozemku na základě smlouvy s vlastníkem pozemku. Apcoa stanoví podmínky užívání parkovací plochy, které upravují například zákaz parkování bez zvláštního povolení, maximální dobu

parkování a platbu parkovného. V případě porušení podmínek společnost Apcoa vybírá zvláštní „kontrolní poplatek“ (510 DKK v roce 2008 a 2009).

- 2 Projednávaná věc se týká otázky, zda je společnost Apcoa povinna odvést z těchto zvláštních kontrolních poplatků DPH. Je nesporné, že společnost Apcoa je povinna k DPH, pokud jde o jakékoliv platby parkovného podle provozního řádu.
- 3 Dne 25. října 2011 společnost Apcoa požádala SKAT (dánský daňový orgán) o vrácení DPH z prodeje ve vztahu k vybraným kontrolním poplatkům. Žádost se vztahovala k poplatkům uhrazeným v období od 1. září 2008 do 31. prosince 2009. Částka byla vyčíslena na 25 089 292 DKK.
- 4 Dne 12. ledna 2012 daňový orgán žádost zamítl s odůvodněním, že kontrolní poplatky jsou podle zákona o DPH považovány za předmět DPH.
- 5 Navrhovatelka podala proti rozhodnutí daňového orgánu odvolání k Landsskatteretten (státní daňová komise, Dánsko), která dne 23. prosince 2014 rozhodnutí daňového orgánu potvrdila. Státní daňová komise dospěla k závěru, že společnost Apcoa Parking Danmark A/S vybírá zvýšené parkovné ve 13 různých situacích. Ve všech těchto případech řidič zaparkoval, a tedy obdržel parkovací službu. Státní daňová komise mimo jiné poznamenala, že rozsudek Soudního dvora ve věci C-277/05, Sociétés thermale d'Eugénie-les-Bains, se týkal poskytování hotelových služeb a v tomto ohledu konkrétně situace, kdy klient zruší uzavřenou smlouvu na poskytování sjednané služby. V uvedené věci nebyla poskytnuta žádná služba a provozovatel hotelového zařízení si mohl ponechat nevratnou zálohu složenou zákazníkem jako odškodnění za ztrátu provozovatele hotelového zařízení, která nepodléhala DPH. Situace, o níž Soudní dvůr rozhodl, nemohla podle názoru státní daňové komise změnit závěr podle dánského práva vyplývající mimo jiné z rozsudku z roku 1996. Z uvedeného rozsudku mimo jiné vyplývá, že v případě parkování nedochází ke zrušení smlouvy bez poskytnutí služby nebo srovnatelné situaci. Parkující řidič bez ohledu na protiprávní okolnosti (tedy parkování v rozporu s provozním řádem) obdrží parkovací službu. Státní daňová komise proto rozhodla, že kontrolní poplatky jsou předmětem DPH.
- 6 Společnost Apcoa rozhodnutí státní daňové komise napadla před Retten i Kolding (okresní soud v Koldingu, Dánsko), který rozsudkem ze dne 23. ledna 2017 rozhodl ve prospěch Skatteministeriet (ministerstvo pro správu daní, Dánsko). Retten i Kolding (okresní soud v Koldingu) odkázal na rozsudek Højesteret (nejvyšší soud) z roku 1996 a potvrdil rozhodnutí státní daňové komise. Retten i Kolding (okresní soud v Koldingu) dále odkázal na zprávu pracovní skupiny ministerstva spravedlnosti a konstatoval, že úvahy pracovní skupiny o povaze kontrolního poplatku jakožto sankci nejsou relevantní, jelikož se týkají pouze výkladu a posouzení podmínek parkování z hlediska smluvního práva a povahy značení.
- 7 Společnost Apcoa podala odvolání proti rozsudku Retten i Kolding (okresní soud v Koldingu) k Vestre Landsret (odvolací soud pro západní oblast, Dánsko), který

rozsudek Retten i Kolding (okresní soud v Koldingu) potvrdil se stejným odůvodněním jako státní daňová komise a Retten i Kolding (okresní soud v Koldingu), včetně zejména odkazu na rozsudek Højesteret (nejvyšší soud) z roku 1996 a skutečnost, že ve všech případech musel řidič k tomu, aby byl vybírán kontrolní poplatek, zaparkovat, a tedy skutečně využívat parkovací místo pro své vozidlo po určitou dobu, a tedy existuje přímá vazba mezi parkováním a platbou uvedené částky. Vestre Landsret (odvolací soud pro západní oblast) tedy konstatoval, že je třeba platbu vybíranou na základě kvazismluvniho vztahu považovat za úplatu za poskytnutí služby ve smyslu § 4 odst. 1 zákona o DPH. Kromě toho Vestre Landsret (odvolací soud pro západní oblast) uvedl, že výklad pojmu „poskytnutí služby za úplatu“ vyplývající z judikatury Soudního dvora po vydání rozsudku Højesteret (nejvyšší soud), včetně rozsudku ve věci C-277/05, Société thermale d'Eugénie-les-Bains, neznamená, že nemůže být zachován právní stav zavedený Højesteret (nejvyšší soud) v jeho rozsudku z roku 1996.

- 8 Společnost Apcoa nyní podala opravný prostředek proti rozsudku Vestre Landsret (odvolací soud pro západní oblast) k Højesteret (nejvyšší soud), v němž mimo jiné navrhovala, aby ministerstvo pro správu daní potvrdilo, že kontrolní poplatky, které společnost Apcoa vybírá za porušení provozního řádu parkoviště ve vztahu mezi jednotlivým řidičem a společností Apcoa, nepředstavují úplatu za službu, která je předmětem DPH. Ministerstvo pro správu daní navrhovalo, aby Højesteret (nejvyšší soud) rozsudek Vestre Landsret (odvolací soud pro západní oblast) potvrdil. Věc před Højesteret (nejvyšší soud) se týká pouze povinnosti společnosti Apcoa odvést DPH z kontrolních poplatků vybíraných uvedenou společností od dotčených řidičů.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 9 Společnost Apcoa zejména tvrdila, že kontrolní poplatky nejsou úplatou za trvalý právo parkování. Důvodem těchto poplatků je naopak snaha společnosti Apcoa zabránit parkování v rozporu s provozním řádem a uvedené poplatky představují sankci, kterou musí řidič uhradit za porušení podmínek parkování. Kromě toho jsou poplatky hrazeny v paušální výši bez jakékoliv hospodářské vazby na hodnotu služby parkování.
- 10 Podle názoru společnosti Apcoa nedochází k poskytování služeb za úplatu. Proto se na projednávanou věc nevztahuje § 4 odst. 1 zákona o DPH ani čl. 2 odst. 1 písm. c) směrnice 2006/112.
- 11 V rámci judikatury Soudního dvora společnost Apcoa poukázala zejména na rozsudek ze dne 8. července 2007 ve věci C-277/05, Société thermale d'Eugénie-les-Bains.
- 12 Ministerstvo pro správu daní zejména tvrdilo, že řidič jako protiplnění za úhradu kontrolního poplatku ve skutečnosti získává parkovací místo. Skutečnost, že řidič „obdržel“ parkovací místo v rozporu s provozním řádem a v důsledku toho musí zaplatit kontrolní poplatek, není relevantní. Existuje proto

přímá vazba mezi výběrem kontrolního poplatku a samotným parkováním. V roce 2009 představovaly kontrolní poplatky přibližně 34 % čistého obratu společnosti Apcoa, a tedy tvoří podstatnou část její hospodářské činnosti.

- 13 Podle názoru ministerstva pro správu daní proto dochází k poskytování služeb za úplat. Na projednávanou věc se tedy vztahuje § 4 odst. 1 zákona o DPH a čl. 2 odst. 1 písm. c) směrnice 2006/112.
- 14 V rámci judikatury Soudního dvora ministerstvo pro správu daní poukázalo zejména na rozsudek ze dne 22. listopadu 2018 ve věci C-295/17, MEO.

Stručné shrnutí důvodů žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 15 Kontrolní poplatek za porušení provozního řádu parkoviště na soukromém pozemku byl dosud podle dánského práva považován za předmět DPH podle zákona o DPH. Lze učinit závěr, že povinnost zaplatit sankční poplatek je založena na kvazismělním vztahu, a proto existuje právní vztah mezi společností Apcoa a osobou parkující na parkovišti, jak je uvedeno mimo jiné v bodě 14 rozsudku ze dne 3. března 1994 ve věci C-16/93, Tolsma.
- 16 Účastníci řízení jsou ve sporu ohledně otázky, zda dochází k nezbytné vzájemné výměně služeb.
- 17 Soudní dvůr dosud patrně o povaze kontrolních poplatků pro účely práva DPH nerozhodoval. Højesteret (Nejvyšší soud) má za to, že s ohledem na znění čl. 2 odst. 1 písm. c) směrnice 2006/112 ve spojení s judikaturou Soudního dvora není jisté, zda by mělo být uvedené ustanovení vykládáno tak, že uvedené poplatky představují úplatu za službu, která je předmětem DPH.
- 18 V průběhu řízení byly předloženy informace, z nichž vyplývá, že daňové orgány ve Spojeném království, Švédsku a Německu jsou toho názoru, že kontrolní poplatky za porušení podmínek parkování na soukromém pozemku nejsou předmětem DPH.
- 19 Vzhledem k tomu, že je objasnění této otázky rozhodující pro výsledek projednávané věci a nejasnost se týká výkladu právního předpisu unijního práva, považuje Højesteret (Nejvyšší soud) za nezbytné požádat Soudní dvůr o zodpovězení předběžné otázky.